

Григорій Ліщенко

СОРОКОУСТ

Григорій Ліщенко

СОРОКОУСТ

СОНЕТИ

Кіровоград
Центрально-Українське видавництво
2013

ББК 84(4УКР) 6-5
УДК 82-1

Л 67

Л 67 **Ліщенко Г. Сорокоуст. Сонети. -**
Кіровоград: Центрально-Українське
видавництво, 2013. – 48 с.

ISBN 978-966-130-015-5

ББК 84(4УКР) 6-5
УДК 82-1

ISBN 978-966-130-015-5

© Ліщенко Г.В., 2013
© Центрально-Українське видавництво., 2013

З ВІРОЮ І МОЛИТВОЮ

Винесене у назву збірки сонетів слово означає молитви по покійникові, які читають протягом сорока днів після смерті. Й хоча у першому сонеті автор стверджує, що вітри з дощами читають сорокоуст над згорілим літом, однак він не обмежується змалюванням природи і свого настрою, сердечних поривів та душевних дерзань. Адже навколишній світ сповнений значними подіями і великими людьми, про яких не тільки можна, а й треба писати. У світі панують добро і зло, правда й кривда, чесність і безчестя, людяність та заздрість. А все, що є у навколишньому житті, має знайти своє місце в літературі, тим більше в поезії. Ось чому натрапляємо у збірці на узагальнені образи мрійників і диваків, скептиків та циніків, чесних людей і грошолюбів, борців за суспільні ідеї та марнотратників народного добра. Водночас зустрічаємося з постатями творців української та зарубіжної поезії і прози – Т. Шевченка, С. Руданського, П. Грабовського, В. Стефаніка, Дж. Байрона, О. Гріна. Усі вони змальовані опукло, привабливо, з авторським проникненням у їхній внутрішній світ. І хоч сонет належить до короткої за обсягом віршованої форми, проте Г.

Ліщенко уміло вибрав найзначніші риси характеру своїх героїв і завдяки цьому досяг бажаного ефекту.

Характерним для «Сорокоуста» є образ монаха, який уже втомився від молитов і бореться зі спокусою переоцінити своє життя з доріканнями внутрішнього (власного чи кимось нав'язаного) голосу, що, мовляв, даремно прожив життя – «ні сина, ні доньки не залишив». Чоловік не боїться неминучої смерті, але не хоче «вмерти у зневірі», бо тоді й справді життя втратить сенс. Уважний читач утверджується в думці, що монах знову буде молитися, адже молитви, як і добрих благородних справ, ніколи не буває забагато.

Досі йшла мова про широту зображення світу у збірці Г. Ліщенюка (автор цих рядків добре обізнаний з усією творчістю поета, отже має право на це й подальші твердження). А як же із глибиною? Сонети переконливо доводять, що й глибина проникнення в душевний світ людини не поступається широті змалювання навколишнього світу. Названі вище типи людей виведені так переконливо, що деякі сонети хочеться читати двічі, аби отримати естетичне задоволення. Обмежимося лише одним прикладом:

*«Лютують хвилі, наче навісні,
Женуть мене куди – і сам не знаю.*

*Вдивляюся у далечінь безкраю,
Не хочу опинитися на дні.
Хоча відомо – смерті не минути,
Бо так було і далі мусить бути,
Та все-таки приваблює плавба.
Хай до причалу так і не приб'юся,
Як добре, що глибин я не боюся.
Чи ж то на мілині життя хіба?»*

Тут уже й глибокий філософський висновок про доцільність і сенс життя не тільки ліричного героя, а й нас усіх суцільно у довкіллі. Загалом же виразне філософське спрямування наявне в більшості сонетів збірки.

Дедалі частіше помічаємо зростаюче громадянське звучання поезій Г. Ліщеньюка. Воно виявляється не тільки в утвердженні людських чеснот, а й у розкритті та розвінчуванні тих людців (бо людьми назвати їх не дозволяє сумління), які чинили непрощенні злочини, явно втішаючись своєю безкарністю. І тут голос поета піднімається до висоти грому, щоб опуститися на голови катів нашого народу:

*«Де нині ви, святинь руйнівники,
Які наругу по собі лишили?
Розруху й голод, без хрестів могили
І найстрашніше слово – Соловки.
О, як ви вміли вправно, залюбки*

*Безвинним у потилиці стріляти!
І щоб тирану вірність доказати,
Ще гризлись між собою, як вовки».*

У вовчому суспільстві й закони вовчі. А для такого суспільства найбільшими ворогами є Християнська віра і самотійна думка людини. Тому ж, хто не відрікся від Христової віри, залишається молитись «до заграбованої рами». Отже молитва в тюремній безвиході як єдина надія й засіб утвердження власної гідності. Молитва за спасіння душі. Так Григорій Ліщенко показує всеосяжну роль молитви в людському житті і тому його «Сорокоуст» можна з повним переконанням вважати достойною молитвою за наш народ і гноблену віками, але не скорену Україну.

Левко Воловець (НСПУ)

*Моїм рідним і близьким
присвячую*

Сонет 1

В кімнаті тиша нидіє німа,
По стінах від гілок безлистих тіні.
У візерунках їхнього сплетіння
Сумні рядки знаходжу крадькома
І порятунку вже від них нема.
Свою у небі виглядаю зірку.
Душі моїй так холодно і гірко,
Все тіло наче сковує зима.
Вітри з дощами, ніби для забави,
В далекім лузі витоптавши трави,
На хризантемах пелюстки зірвуть.
Над літом, що згоріло по краплині,
Вони «Сорокоуст» читають нині,
Мені до ранку спати не дають

Сонет 2

Ловець думок, замріяний дивак,
Цинічний скептик і скептичний цинік,
Він істину єдину знав донині –
Що все своє життя прожив не так.
На себе одягнувши сірий фрак,
Аби його не помічали люди,
Ховався в тінь густу завжди і всюди,
Свої чуття стискаючи в кулак.
Давно йому на скроні випав сніг,
І він у те повірити не міг,
Що здатне ще кохати в нього серце.
Тепер усе віддав би залюбки,
Аби устами до її руки
Припасти, наче спраглий до джерельця.

Сонет 3

Пожовклі верби миють пасма кіс
У джерелі з холодною водою.
Здається, що сумує за весною
Багряною габою вкритий ліс.
Вже косами не дзвонить сінокіс,
Стернею поколовши вітру ноги.
А той, зірвавшись щойно край дороги,
Самотнього листка кудись поніс.
Що позолота з кленів обліта,
І скрізь нудьгу навіює сльота, –
Я знаю, в цьому осені вина є:
Її ж бо фарби надто засумні,
Вони завжди нагадують мені
Про те, що в цьому світі все минає.

Сонет 4

Під вікнами сумує листопад
У мокрій з листя жовтого свитині.
Рвуть крилами на клапті хмари сині
Пташки, які не вернуться назад.
Але про те лиш тільки знає сад,
Як в зраненого птаха ниє тіло.
За ним він лле на землю почорнілу
Сльозинки рос, ще важчі, аніж град.
Осінній день втече, либонь, за мить,
Його нікому вже не зупинить.
Й останній промінь сонця згасне скоро,
Впаде на землю ночі темна тінь.
Лиш сильний подолає далечінь,
А кволого чекає смерті морок.

Сонет 5

На кораблі хисткому день за днем
По океанах долі все блукаю,
Нічого за душею хай не маю,
Та віра є, а це вже головне.
Знов мого курсу буря не мине,
Та я її ніколи не боявся,
Не раз із нею сам-на-сам змагався.
Їй не здолати поки що мене.
Нехай стерно вже слухатись не хоче,
І бриз солоний виїдає очі,
І вже від щогли й сліду не знайти.
Вітри попутні дмуть мені у спину,
Я знаю, що сьогодні не загину
Й до берега зумію допливти.

Сонет 6

Чого, душе, ти бродиш уночі
Під вікнами покинутої хати?
І що ти там волієш відшукати
При світлі майже згаслої свічі?
Тебе лякають криками сичі,
Гойдає вітер над лісами хмари,
Блукають сірі тіні, як примари,
Й рубають небо блискавок мечі.
Коли ти знов повернешся туди,
Знайди в траві загублені сліди,
Я знаю, що вони повинні бути.
Якщо ж навколо там біліє сніг
Й тобі не сила відшукати їх,
То хату постарайся ту забути.

Сонет 7

Пастелі вересневі, аж гарячі,
Торкаються пожовклим листям рук.
Каштан, що впав зненацька, будить звук
Й ховається, аби ніхто не бачив,
В сухій траві. А сам, живий неначе,
Покотиться і втихне назавжди.
Та згодом ще нап'ється він води,
Як за вікном холодний дощ заплаче
І затанцює вітер по калюжах,
Закашляє, неначе дід недужий,
Забившись в шибку хворими грудьми.
Неквапно всюди осінь догоряє,
Вужем холодним в душу заповзає
Гнітючий морок сивої зими.

Сонет 8

Свої світи творю сьогодні з рим,
Папір ковтає їх, неначе воду.
Моя душа хворіє на негоду,
Снується листя спаленого дим.
Блукає вечір мороком рудим,
В саду безлистім порожньо і зимно.
Шепоче вітер вперто та невпинно,
Про те, що я не буду молодим.
Але в останню мить усе одно
Моє життя свідомість, як в кіно,
Назад перемотати не забуде.
Накриє тіло ночі темний плед,
І раптом недописаний сонет
Зорею упаде мені на груди.

Сонет 9

Аллі Ковалішиній

За вікнами блукає осінь пізня,
Кружляє жовте листя по землі,
Під хмарами навислими, в імлі,
Бринить птахів не відлетілих пісня.
Сухе гілля вітри ламають грізні,
Вони жалю не відають давно.
Я падаю у сум на саме дно,
Його обійми начебто залізні.
Холодна втома тіло все пройма,
Здається, що мене уже нема.
Важкі повіки закривають очі.
Пливу над болем скошених ланів,
Уявою фарбую смуток днів,
Понад усе боюся марев ночі.

Сонет 10

В знедоленій країні, там де ти
Існуєш, мов стеблина при дорозі,
Не раз буває корчишся в знемозі,
Бо вже намагає сил вперед іти
І нікому тобі допомогти,
Так хочеться кричати часом «пробі».
Вовки жирують у людській подобі,
В ярмо усіх воліють запрягти.
Брехня й облуда – їхнє ремесло,
Усюди і завжди чинити зло,
А правда ледве-ледве животіла.
Вони тобі наобіцяють рай,
Ти ж істину єдину пам'ятай –
Своя сорочка ближче в них до тіла.

Сонет 11

Романові Любарському

Гойдаються розвихрені дощі,
Прив'язані за хмари темно-сині,
І сонний ранок бродить по долині
В промоклому до ниточки плащі.
Рукою раптом доторкнеться щік,
Загляне у твої глибокі очі,
Немовби щось тобі сказати хоче,
Та потім відвертається мерщій.
Навколо тліє висохла трава,
В рудому листі вітер спочива,
Туманами вночі сповивши ріки.
Перед майбутнім всі страхи облиш,
Побійся душу застудити лиш,
Бо, як замерзне, то уже навіки.

Сонет 12

В покинутій хатині зі стіни
Я зняв стару, занедбану ікону.
Неначебто звільнив її з полону,
Німої тиші де панують сні.
Руками доторкнувся таїни,
Покрив її олією ляною.
І ніби диво сталося зі мною,
В мені озвався голос давнини.
Далеких дзвонів відгомін лунав,
Здалося, я іконописця знав,
Не раз вели ми дружню з ним розмову.
Тепер уже через багато літ
Намолена ікона на столі
Мені про нього нагадала знову.

Сонет 13

Дж. Г. Байрон

Сьогодні знов наснилися мені
Далекий Лондон і покійна мати.
Їй долею судилось горювати
І в бідності свої дожити дні.
Усе моє життя пройшло в борні,
Кульгавість – то була лише дрібниця.
Щоб побороти влади вчинки ниці,
Шукав я правди в рідній стороні.
Та не знайшов. Тоді пустився вплав,
Як Чайльд-Гарольд в чужих світах блукав,
Де відчаю і втрат було доволі.
Тепер я карбонарій і поет,
У мене є перо і є стилет,
Та вже немає сил шукати волі.

Сонет 14

Монах

Як зараз душно в келії моїй,
Молитися вже більше сил немає.
Тривога все єство моє проймає,
І на душі – неначе буревій.
А ніч холодна дивиться з-під вій
Глибокими і чорними очима,
Хтось нидіє у мене за плечима,
Навіюючи біль журливих мрій,
Шепоче, що даремно ніби жив,
Ні сина, ні доньки не залишив.
На стіни свічка кидає тіні сірі.
Я смерті анітрішки не боюсь,
Як прийде час – із нею я змирюсь,
Лише не хочу вмерти у зневірі.

Сонет 15

Як осінь запанує холодами
Й дощу важкі краплини упадуть,
В старезному покинутім саду
Стоять дерева сірими рядами.
Вони не обдаровують плодами
Нікого більше. Звіра лиш, бува,
Схова висока і густа трава
Й сплакне росою над його слідами.
Тут листя на гілках давно нема,
І не тому, що скоро вже зима.
Вони сухі й колючі, ніби роги.
За тим, що в світі не буває див
І люди вже не вернуться сюди,
Ридає нині вітер край дороги.

Сонет 16

С. Руданський

Я пережив митарства й бідування,
Все витирав чужі брудні кутки.
Удень вчив медицину залюбки,
А ввечері сідав за віршування.
Забувши про хворобу і страждання,
Не погасивши свічки цілу ніч,
Я гнав сумні думки від себе пріч,
Мережив строфи до самого рання.
Нехай між нами відстані та час,
Живуть мої герої серед вас,
Характер їхній не мінявсь ніколи.
Я босоніж колись повз них пройшов.
Що при житті визнання не знайшов, –
То це тому, що правда очі коле.

Сонет 17

Петрові Лойтрі

Блукає день в барвистому вбранні,
Достиглим плодом пахне у повітрі,
Тремтять листки, знесилені на вітрі,
Згоряючи у жовтому вогні.
Такі вони для мене засумні,
До них укотре мушу я звикати.
Та ще снуються тіні коло хати
І навівають сині сни мені.
Але душа зове мене увись
Так само, як бувало це колись,
Й шепоче: «Лінуватися не треба,
Навчися цінувати кожну мить,
Бо час не птах, що знову прилетить
Із вирію далекого до тебе».

Сонет 18

Приснився чи примарився, не знаю,
Далекий край, де жив я так давно.
У сутінки задивлене вікно
Старої хати, коло лісу, скраю.
Хоч я усе до краплі пам'ятаю –
І сад, і стежку, по якій ходив, –
Ховав для мене ліс багато див,
Але нічого там уже немає.
Зима усе снігами замела,
Гойдається густа важка імла,
І зашпори заходять в босі ноги.
Вернувся би, та сили вже не ті,
Мені так легко згинуті в путі,
Тим більше, що нема туди дороги.

Сонет 19

Де нині ви, святинь руйнівники,
Які наругу по собі лишили?
Розруху й голод, без хрестів могили
І найстрашніше слово – Соловки.
О, як ви вміли вправно, залюбки
Безвинним у потилиці стріляти!
І щоб тирану вірність доказати,
Ще гризлись між собою, як вовки.
У камері, де задуха німа,
Гойдалася вночі густа пільма,
Й стояли нари довгими рядами.
І хтось, хто не відрікся від Христа,
Із вірою, що з болю пророста
Моливсь до загратованої рами.

Сонет 20

П. Грабовський

Моє життя – неволя, біль і втрати,
Свої роки найкращі їм віддав.
Колись, немов дитина, я ридав,
Закинутий у царські каземати.
А свідками моїми були ґрати,
Перо, папір та ще журливі дні.
Тепер недовго суджено мені
Примарою по світу сновигати.
Іду, мов п'яний, біль стискає груди,
Куди погляну – сніг лежить усюди,
Нудьга бреде за мною крадькома.
Моя Надіє,* скоро я загину
І за тобою ляжу в домовину.
Навколо ніч, ні провітку нема.

Надія Сигида – жінка, яку кохав
Павло Грабовський. У в'язниці була
зввалтована і покінчила життя самогубством.*

Сонет 21

Мій човен весь дрижить на мілині,
Бортами об гранітні скелі б'ється,
Та поки що він бурі не здається,
А значить, не загинути мені.
Лютують хвилі, наче навісні,
Женуть мене куди – і сам не знаю.
Вдивляюся у далечінь безкраю,
Не хочу опинитися на дні.
Хоча відомо – смерті не минути,
Бо так було і далі мусить бути,
Та все-таки приваблює плавба.
Хай до причалу так і не приб'юся,
Як добре, що глибин я не боюся.
Чи ж то на мілині життя хіба?

Сонет 22

Моя нещасна, зболена Вкраїно,
Тобі на долю випав шлях тяжкий.
Просякли кров`ю всі твої стежки,
А ти стоїш і дивишся наївно.
Буває часом посміхнешся мрійно,
Забувши про свої турботи й біль.
Частіше озирайся лиш довкіл –
Хто в майбуття веде тебе так рвійно?
Лакеї, казнокради й бюрократи
Месіями сьогодні хочуть стати,
Й награбувавши, баламутять люд.
Як придивитись – то звичайні блазні
Купаються в одній смердючій лазні,
Надіючись із себе змити бруд.

Сонет 23

Мені не треба почестей і слави,
Про них не думав навіть далебі.
Що віршування вибрав я собі –
То це душі схотілося забави.
Аби її не спокушав лукавий,
Ховалося аж на самому дні
Моїх чуттів, які були сумні,
Неначе восени пожовклі трави.
Світами, де було багато див,
Самітником я все життя бродив,
Старався, щоб не помічали люди.
Час пробіжить ще швидше, ніж вода.
Як хтось колись вірші мої згада,
То лиш тоді, коли мене не буде.

Сонет 24

Т. Г. Шевченко

Осіння ніч холодна і сумна,
Прилип до шибки місяць непорушно.
Солдати сплять, натовлені від муштри,
Мене одного сон лиш омина.
Сьогодні знов сідаю край вікна,
Ледь помічаю зірку, що упала.
Моїй душі тут простору замало,
А ще думкам також немає дна.
У мріях пориваюся туди,
Де сплять розлогі верби край води
І сад вишневий квітне коло хати.
Як до паперу проситься перо!
Мені б лише побачити Дніпро,
Тоді уже не страшно й помирати.

Сонет 25

*Лікареві Абрамові Львовичу
Лупінському*

Він сивий був, у лікарським халаті,
Його не упізнав би я тепер.
Знайомі риси час з обличчя стер,
Лиш згадую, що брови мав кошлаті.
Сидів до ранку у моїй палаті,
Я пам'ятаю, ніби в напівсні.
У мареві червоному мені
Ввижалась чорна ніч в кривавім платті.
Розвіялося все, немов туман,
Лише рубці залишились від ран,
І згадувати все те ні до чого.
Його забрала вічність в небуття,
Колись він врятував мені життя –
Сьогодні помолюся я за нього.

Сонет 26

Існуй хоч мало, хоч багато літ,
Але помилок оминуть не зможеш.
Собі й нікому тут не допоможеш,
Бо захисту від них не знає світ.
А мудреці – фантазії лиш плід,
Вони також не вміли справно жити,
Лиш висновки навчилися робити,
Чим по собі і залишили слід.
А ти ізп'яну щось утнеш бува,
Болить твоя з похмілля голова,
Душа уся – неначе винокурня.
Покаєшся, та вороття нема,
На себе з боку глянеш крадькома,
Як перехожий дивиться на дурня.

Сонет 27

Дивлюсь у вічність – небо і зірки,
Ніхто й ніколи їм не відав ліку.
Господь людині дав замало віку,
Аби збагнути простір і роки.
Фантастику гортають залюбки,
Шукають наукових праць, новини,
А ще цитують вперто і невпинно
Із Біблії пожовклої рядки.
Колись і я задумувавсь не раз
Над тим, що згодом буде після нас –
Та кинув непотрібну цю роботу,
Бо зрозумів, що те усе марне,
Нікого вічність з нас не омине,
Тоді її спізнаємо достоту.

Сонет 28

Кораблики із мрій моїх далеких,
Спішіть у сни по синій бистрині.
Посеред ночі досі ще мені
Вчувається води шалений клекіт.
Кружляли, відлітаючи, лелеки,
Махали на прощання вам крильми.
Бувало, зустрічали ви громи,
Переживали холоди і спеки.
Остерігались хвиль високих теж,
Бо океан вітрам не відав меж,
І глибина могла вас проковтнути.
Хай падає навколо хмари тінь,
А ви пливіть у світлу далечінь,
На мілині багна не оминуть.

Сонет 29

Смішні людці, служителі мамони,
Злодії, шарлатани, торгаші,
Рахуєте ви тільки бариші,
Не знаючи ні в чому заборони.
О, як вам дуже хочеться корони,
Щоб тронем став звичайний ваш стілець.
Але колись увірветься терпець,
І вас тоді ніхто не оборонить.
Автомобілі, гроші та посади, –
Усе, чого живете зараз ради, –
Залишите і зникнете в імлі.
Бо що ви нині вибрали для себе?
Лише свої задовольнить потреби,
Мов тінями пройшовшись по землі.

Сонет 30

Вже далечінь прогіркла полинами,
Кричить у небі садинокий птах.
Здається, вітер травами пропах,
Поколений до крові терниками.
Степи ще марять дикими квітками,
В росі дрима цикорій край доріг.
Не віриться, що скоро ляже сніг,
І заскриплять морози під ногами.
Пигадюю, було це навесні,
Розсипались мої дитячі дні
По споришах коло старої хати.
А нині вже гукають журавлі,
Із ними я розтанув би в імлі,
Але земля не хоче відпускати.

Сонет 31

В. Стефаник

Паперу знову на столі гора.
В моїй кімнаті – наче в домовині.
Збираю смуток по малій краплині
На кінчику тоненького пера.
Блукає ніч, вся чорна, як мара,
За кимось вітер навісний голосить,
Здається, я сп'янів сьогодні досить,
Мені спочити вже давно пора.
Моя душа, немов суцільний біль,
Не знаю, узялося це звідкіль,
Тепер вона завжди такою буде.
Печуть, мов кров'ю писані рядки,
Веде двох діток батько до ріки,
Але для чого, – не питайте люди.

Сонет 32

О, як вони його боготворили
І перед ним завжди стелились ниць.
Набудували стільки вже в'язниць,
Що ними край увесь заповнили.
Та він також не оминув могили,
І ті хто слугував йому не раз,
Відчувши, що тепер змінився час,
Лише на нього всі гріхи звалили.
Казали, що тиран ради ідей
У таборах розстрілював людей
І руки мав по самі лікті в крові.
Але якби підвівся він з труни,
Тоді б усі до одного вони
Йому б клялись у вірності й любові.

Сонет 33

Його трибуни вабили завжди,
Із нього агітатор був хороший.
Хоч говорив лише заради грошей,
Та владі це приносило плоди.
За хабарі усякому годив,
Ідеї проголошував скрізь ревно,
Хоч розумів усе і достеменно,
Яких і де дурниць нагородив.
Він хазяям годив як тільки міг,
Готовий був упасти їм до ніг,
Як в'юн слизький, пожадливий і впертий.
Здавалось, не боявся і хули,
Бо до багатства звик та похвали.
За них, напевно, ладен був померти.

Сонет 34

Вони себе понад усе любили,
Завжди хотіли тільки висоти,
Та виявилось, – скільки не крути, –
Талантом їх боги не наділили.
Та їм, бувало, вистачало сили
Своїм нахабством, що не знало меж,
І правдами, і кривдами, та все ж
Окрайчик щастя часом ще ловили.
Їх згодом возвеличили даремно,
Бо за усе вони платили ревно,
А хабарі, звичайно, лихо з лих.
Букети квітів, посмішки і слава,
Ще лестощі солодкі та лукаві, –
Як легко їм згубитися у них.

Сонет 35

В лісах зелених, де гойдали віти
Казки дитячі і забуті сни,
Як утікав останній день весни,
М`які мохи ховали тепле літо.
А восени не знали, де подіти
Грибів і ягід, – стільки їх було!
Та згодом все снігами замело,
Тепер прохожий навіть не помітить
Отого, що забулося давно.
Воно упало в Лету, аж на дно,
І більше не повернеться ніколи.
В той край знайомий птах не долетить,
Лиш спогад може зринуть на мить
І в пам`яті твоїй озватись болем.

Сонет 36

Є дивна таїна у дзеркалах,
В них всім завжди заглянути кортіло,
Побачити своє обличчя й тіло,
Що згодом перетвориться на прах.
Життя летить так швидко, наче птах,
Але в сильце його ти не спіймаєш,
Та раптом ненароком помічаєш
Безмежну втому у своїх очах.
Від старості ніде не захватись,
Напевно, краще вже не задивлятись
У те холодне і блискуче скло.
Воно буває і жорстоке часом,
Подивиться на вас крізь призму часу
І посміхнеться, вихлюпнувши зло.

Сонет 37

Вони спішили, як спішать до Мекки,
Ті, в кого в серці віра і любов.
Аби у рідний край вернутись знов,
Долаючи і холоди, і спеки.
Уже було додому недалеко,
Та уночі хурделиці знялись,
У танці із морозами сплелись, –
І падали знесилені лелеки.
Здавалось, бути цього не могло,
Щоб навесні, коли усе цвіло,
Зима вернулась холодами злими!
Птахи лежали мертві на траві,
І тільки хмари, начебто живі,
Дощами вранці плакали над ними.

Сонет 38

О. Грін

Ці марева скелястих берегів
Й вітрил рожевих, що на неба фоні!
Їх не тримав ніколи у полоні,
Бо тільки ними жив лиш і горів.
У снах немало бачив я морів,
Де в глибині ховався спрут зелений,
І маяки всміхалися до мене
Вогнями з-під туману сивих брів.
Летить вітрильник мій згори униз,
Моє обличчя обпікає бриз,
А чорний морок за бортом чатує.
Кіль ріже простір, наче гострий ніж.
Біжить Ассоль по хвилях босоніж,
Але мене уже не порятує.

Сонет 39

Він має добрий слух та гострий зір
І, як для пса, розумні дуже очі.
Біда лиш в тім, що гавкати не хоче,
Коли бува чужий заходить в двір.
Не раз господар, наче безувір,
Ударить батогом його по спині.
Мовляв, «Собаки гавкати повинні,
А той лежить рудий, ледачий звір».
Така нещасна доля у собак.
Здається, втік би, та немає як, –
Міцний ланцюг не хоче відпустити.
Бо люди злі – цінують тільки лють,
Не гавкаєш – тоді нещадно б'ють
І від образи не дають повити.

Сонет 40

«Сорокоуст» завершу нині свій
І цей сонет для нього є останній.
Моя душа тепер в такому стані,
Що ніби хтось сповив її в сувій.
Колись було багато в неї мрій,
Та їм здійснитись так і не судилось.
Вони, здається, згодом всі розбились
Об гострі скелі сірих безнадій.
А я лише недавно зрозумів,
Що зберегти тоді їх не зумів
І тим собі сьогодні докоряю.
У порожнечу падаю на дно,
Дивлюсь на неба зоряне рядно
І рими в миску місяця збираю.

Літературно-художнє видання

Ліщенко Григорій Васильович

СОРОКОУСТ

сонети

Редактор С.Янчуков

Зверстано в ТОВ „Центрально-Українське видавництво”
Україна, 25006, м.Кіровоград, вул. Тимірязєва, 69.
Тел.: (0522) 24-48-51, 24-25-96.

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК №4234 від 15.12.2011 р.

Надруковано ФОП Чудна М.С.
Підписано до друку 04.10.2013 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Друк ризографічний. Ум. друк.арк. 2,79.
Наклад 100 прим. Замовлення 94.

Ліщенко Григорій Васильович, народився 27 листопада 1956 року в Тернопільській області, на хуторі поблизу селища Вишнівець, що розкинулось на мальовничих берегах річки Горинь.

Згодом батьки переїхали на Миколаївщину, де пройшли його дитинство та юність. З 1979 року проживає в селищі Петровому на Кіровоградщині. Працював художником-оформлювачем. Згодом водолазом на рятувальній станції. Нині працює егерем у Петрівському УТМР.